

Cvetoče zelene strehe lahko opraševalcem zagotovijo dodaten vir hrane

V zadnjih letih na novih zgradbah vidimo vse več zelenih streh. Pri tem ne gre samo za modno muho ali estetske razloge, ampak tudi za odziv na podnebne spremembe. Zelene strehe pa lahko prispevajo tudi k varstvu biotske raznovrstnosti in opraševalcev.

doc. dr. Danilo Bevk, Nacionalni inštitut za biologijo (danilo.bevk@nib.si)

Razlogov v prid gradnji zelenih streh je več. Med glavnimi so ozelenitev površin v mestih, blaženje vročinskih valov in zadrževanje meteorne vode ter s tem razbremenitev kanalizacije med nalivi.

Zelene strehe, ki zacvetijo, so potencialna paša za opraševalce. Da bi ocenili njihov tovrstni pomen, so nas v podjetju Knauf Insulation povabili, da naredimo raziskavo uporabnosti njihovih streh Urbanscape za opraševalce. Raziskava je potekala leta 2019 na dveh strehah. Prva je bila na stanovanjskem objektu blizu središča Ljubljane (700 m², 7. nadstropje), druga na sedežu podjetja v industrijski coni v Škofji Loki (100 m², 3. nadstropje). Na strehah smo od maja do septembra, približno na dva tedna, v lepem vremenu spremljali dejavnost opraševalcev (medonosnih čebel, čmrljev, čebel samotark, muh trepetavk in metuljev). Vsakokrat smo šteli na petih vzorčnih mestih v velikosti enega kvadratnega metra. V 14 opazovanjih smo na vzorčnih mestih našli skupaj 869 opraševalcev. Popisali smo tudi rastline in našli 11 vrst homulic (*Sedum spp.*).

Rezultati so nas presenetili. Potrdili smo prisotnost medonosne čebele, ki smo jo tudi pričakovali, nismo pa pričakovali tako velikega števila čebel samotark. Dvomili smo namreč, da bodo množično letale tako visoko. Junija in julija so divje čebele številčno celo močno prevladovali. Skupaj smo našli 11 vrst divjih čebel. Avgusta in septembra se je slika spremenila. Število samotark je zelo upadlo, število medonosnih čebel pa naraslo. Verjetno je bil razlog za povečanje števila medonosnih čebel zmanjšanje pašnih virov v naravi, zato so izkoristile vse, kar so imele na voljo. Drugih opraševalcev je bilo zelo malo. Rezultati so jasno pokazali, da cvetoče zelene strehe lahko zagotavljajo dodaten vir hrane tako divjim opraševalcem kot medonosni čebeli. Zelene strehe tako lahko igrajo pomembno vlogo pri gradnji opraševalcem in biotski raznovrstnosti prijaznejših mest. Seveda pa se biotska pestrost na strehah ne more kosati z biotsko raznovrstnostjo cvetočih travnikov.

Kot vedno je tudi pri zelenih strehah še precej možnosti za izboljšave. Priporočamo uporabo rastlin, ki

Zelena streha v Ljubljani

Foto: Danilo Bevk

zagotavljajo dovoljšen vir medicine in cvetnega prahu, ter kombinacije rastlin, ki zagotavljajo vir hrane celo poletje. Velik napredek bi bil tudi, če bi sadili avtohtone rastline. Trenutno namreč prevladujejo različne vrste homulic, tudi z oddaljenih koncev sveta. Mogoče so nekatere med njimi celo potencialno invazivne. Pri izbiri avtohtonih rastlin je seveda treba upoštevati, da gre za skrajno vroče in sušno rastišče. Tudi v sušnem obdobju morajo preživeti brez zalivanja. 🍷

Predstavitveni video raziskave pomena zelenih streh za opraševalce

Podrobnejša predstavitev rezultatov (v angleščini)